

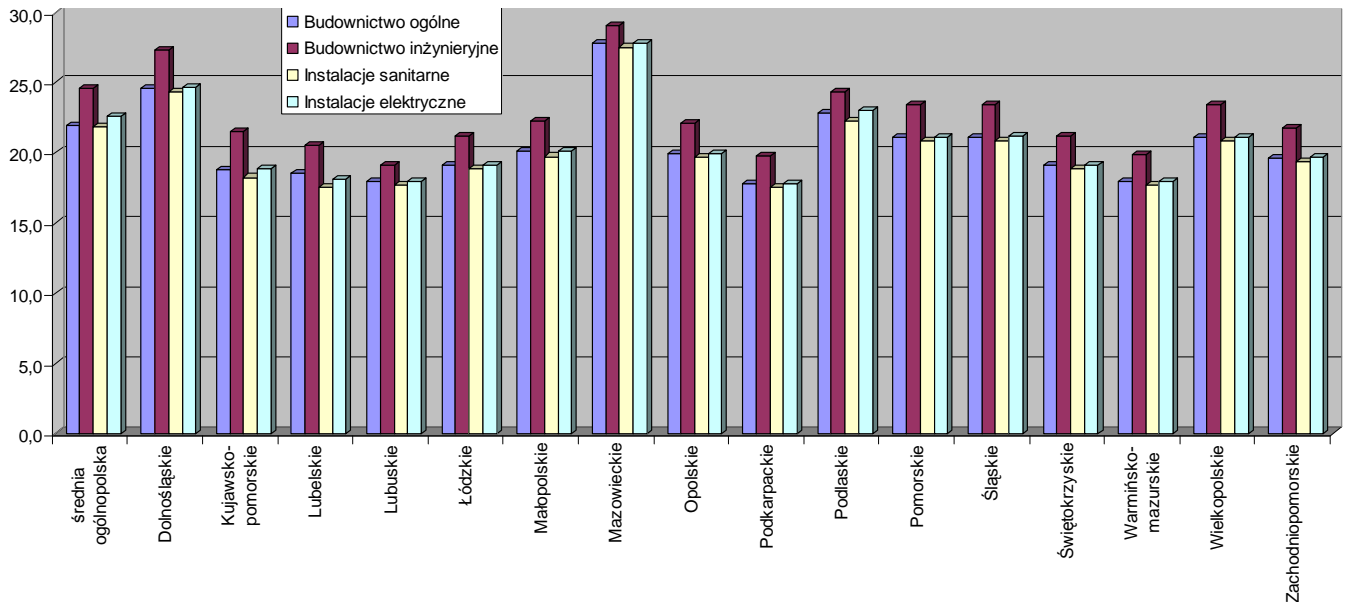
Stawki regionalne

Przedstawione w zamieszczonej poniżej tabeli prognozowane stawki robocizny kosztorysowej dla czterech podstawowych rodzajów robót odzwierciedlają pełne rzeczywiste koszty pracy, obejmujące wynagrodzenie brutto, wraz ze składkami na ubezpieczenie społeczne i podatkami oraz wydatki pozapłacowe związane z pozyskaniem i utrzymaniem pracownika. Mając świadomość, iż w praktyce kosztorysowania powszechnie panuje praktyka stosowania stawek obejmujących co najwyżej koszty wynagrodzenia brutto, i to takich, które nie przewidują urlopów, absencji chorobowych ani wypłat za nadgodziny, zdecydowaliśmy się na publikowanie rzetelnej prognozy, obejmującej wszystkie rzeczywiste koszty pracy ponoszone przez pracodawcę. Przedstawione prognozowane stawki robocizny kosztorysowej obliczono zgodnie z zasadami metodycznymi opracowanymi przez prof. dr Zofię Bolkowską, przy wykorzystaniu danych GUS.

Prognozowana stawka robocizny kosztorysowej* na IV kw. 2011 r.
[zł/r-g]

Województwa	Budownictwo ogólne	Budownictwo inżynieryjne	Instalacje sanitarne	Instalacje elektryczne
Dolnośląskie	24,6	27,3	24,3	24,6
Kujawsko-pomorskie	18,8	21,5	18,2	18,8
Lubelskie	18,5	20,5	17,5	18,1
Lubuskie	17,9	19,1	17,7	17,9
Łódzkie	19,1	21,1	18,8	19,1
Małopolskie	20,1	22,3	19,7	20,1
Mazowieckie	27,8	29,0	27,5	27,8
Opolskie	19,9	22,1	19,7	20,0
Podkarpackie	17,8	19,7	17,5	17,8
Podlaskie	22,8	24,3	22,3	23,0
Pomorskie	21,1	23,4	20,8	21,1
Śląskie	21,1	23,4	20,9	21,2
Świętokrzyskie	19,1	21,1	18,8	19,1
Warmińsko-mazurskie	17,9	19,9	17,7	17,9
Wielkopolskie	21,1	23,4	20,8	21,1
Zachodniopomorskie	19,6	21,8	19,4	19,7
średnia ogólnopolska	21,9	24,6	21,8	22,6

*Z uwzględnieniem wielkich aglomeracji

Tak jak w poprzednim kwartale, we wszystkich województwach najwyższe stawki robocizny przewidywane są dla robót inżynieryjnych (od 29,0 do 19,1 zł/r-g), najniższe – dla instalacji sanitarnych (od 27,5 do 17,5 zł/r-g), aczkolwiek w tym kwartale różnica między stawkami dla instalacji sanitarnych i elektrycznych jest niewielka. Różnice pomiędzy stawkami w poszczególnych województwach wynoszą średnio ok. 11%; maksymalne występują w woj. kujawsko-pomorskim i sięgają 15,2%, zaś minimalne w woj. mazowieckim i wynoszą ok. 5,2%.

Stawki robocizny powyżej średniej występują w 3 województwach: mazowieckim, dolnośląskim i podlaskim (tu – poza budownictwem inżynieryjnym), przy czym zdecydowanie najwyższe wartości odnotowuje województwo mazowieckie. Wliczanie do statystyk Warszawy powoduje, iż stawki są dla tego województwa są zdecydowanie wyższe od średniej: o 21,2% dla budownictwa ogólnego, o 15,2% dla robót inżynieryjnych, o 20,7% dla instalacji sanitarnych i o 18,7% dla instalacji elektrycznych.

Z kolei województwa o najniższych stawkach dla wszystkich rodzajów robót to: lubuskie, podkarpackie i warmińsko-mazurskie (a dla instalacji sanitarnych – również lubelskie). Różnice w stawkach robocizny kosztorysowej pomiędzy województwem mazowieckim i podkarpackim sięgać będą od 32÷36%.

Mamy nadzieję, iż przedstawione przez nas prognozowane stawki robocizny, oparte na rzeczywistych i aktualnych danych GUS, staną się przyczynkiem do dyskusji nad stosowanym obecnie podejściem do tworzenia kosztorysów, w którym kosztorysanci często posługują się stawkami robocizny nie uwzględniającymi wszystkich kosztów ponoszonych przez firmę, co potem często skutkuje zejściem z budowy lub rekompensowane jest jakością wbudowanych materiałów. Zamawiający zamiast wymuszać na oferentach podawania nierealnych stawek, powinni we własnym interesie żądać stosowania stawek rzeczywistych.